Beantwoording vragen nav Commissievergadering 4 november 2026
Vragen van: Tobias Westerneng, Paul Vonk en Haitske van de Linde

1. ***Hoeveel inwoners maken op dit moment gebruikt van een regeling die valt onder de BUIG?***

Op 1 november 2026 zaten er 1.945 inwoners in ons cliëntenbestand. Dit zijn inwoners met een bijstandsuitkering en/of loonkostensubsidie.

2. ***Het financiële nadeel dat genoemd is in de eindejaarrapportage komt door een "minder snel dalend cliëntenbestand", heeft dat vooral te maken met:***
    a. ***Toenemende instroom***
    b. ***Afnemende uitstroom***
    c. ***Een combinatie van beide***

Het betreft een combinatie van beide (c.).

Het aantal mensen dat instroomt en uitstroomt in de bijstand fluctueert maandelijks. Een jaar geleden, op 1 oktober 2025 telden we 1.932 dossiers. Het jaar werd afgesloten met 1.957 dossiers, een stijging van 25 dossiers. Deze ontwikkeling heeft zich vervolgens doorgezet.

Gedurende het jaar 2026 zagen we over het algemeen een groei van het cliëntenbestand, met een piek op 1 mei. Op dat moment hadden we 1.992 dossiers in behandeling. Inmiddels is er een lichte daling zichtbaar; op 1 oktober ging het om 1.955 cliënten en op 1 november om 1.945 cliënten.

Er is sprake van een landelijke trend van een toenemend aantal mensen in de bijstand (zie: CBS). Als gemeente hebben we de meeste invloed op de uitstroom uit de bijstand. Dat betekent dat we moeten blijven inzetten op het vergroten van onze uitstroom. Hiervoor worden diverse acties uitgezet om uitstroom en re-integratie te verbeteren.

3. ***Is de gemiddelde periode dat cliënten gebruik maken van een BUIG regeling cijfermatig uit te drukken in een aantal maanden?***
    a. ***En als dat zo is, is er een ontwikkeling in die gemiddelde tijd?***

Hier hebben we geen betrouwbare cijfers over.

4. ***In de collegebrief van 15-5-2026 (Informeren ontwikkelingen en stand van zaken OmBUIGen en definitief BUIG-budget) wordt gemeld dat "alle inwoners die onder***

de Participatiewet vallen uitgenodigd [worden] voor een gesprek": er zijn 275 gesprekken gevoerd. Hoeveel mensen zijn in 2026 uitgenodigd en wat verklaart het verschil tussen aantal uitgenodigd en aantal gevoerde gesprekken?

De gesprekken met de doelgroep vinden gefaseerd plaats.

In eerste plaats hebben we prioriteit gegeven aan inwoners uit de zogenoemde doelgroep 3, dit zijn de inwoners met de langste afstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft circa 1.200 inwoners in doelgroep 3. Er zitten circa 500 inwoners in doelgroep 3 tussen de 65 en pensioengerechtigde leeftijd, deze inwoners hebben we (vooralsnog) niet uitgenodigd.

Inmiddels zijn circa 730 inwoners uit doelgroep 3 uitgenodigd en een ruime meerderheid hiervan is gesproken. Als inwoners na een tweede uitnodiging niet reageren, wordt een rechtmatigheidsonderzoek gestart.

De overige inwoners vallen onder doelgroep 1 en 2. Zij waren al in beeld en van deze inwoners weten we al beter wat hun mogelijkheden zijn. In het kader van de bestandsanalyse én de beweging naar wijkgerichte dienstverlening, worden al deze inwoners gesproken door de klantmanagers. Vanwege de wijkgerichte dienstverlening hebben alle klantmanagers een nieuwe caseload. De gesprekken in het kader van de bestandsanalyse dienen zodoende ook als kennismaking met de inwoner.

Het leren kennen van elkaar heeft tijd nodig. Dus om een scherp beeld te krijgen van de mogelijkheden van de inwoner voert een klantmanager vaak meerdere gesprekken met een inwoner. Er zijn nu nog geen definitieve cijfers te geven over het aantal gevoerde gesprekken met doelgroep 1 en 2.

5. ***Zijn er al conclusies op basis van deze bestandsanalyse, meer dan de genoemde eerste resultaten ("een kwart van deze inwoners uitstroom naar betaald werk binnen twee jaar haalbaar lijkt, voor een vergelijkbare groep is arbeidsparticipatie op termijn mogelijk, maar is een langer ontwikkel- en begeleidingstraject noodzakelijk")?***
    a. ***En wat maakt dat bij een kwart meer dan twee jaar nodig is aan re-integratie begeleiding?***
    b. ***En betekent dit dat de helft van de cliënten naar verwachting in het geheel niet begeleid kunnen worden naar werk?***

We hebben de gesprekken gefaseerd gevoerd, waarbij we prioriteit hebben gegeven aan inwoners met de langste afstand tot de arbeidsmarkt (doelgroep 3). Bovenstaande inschatting is gemaakt op basis van de mogelijkheden tot maatschappelijke deelname van deze doelgroep.

Aangezien we begonnen zijn met een specifieke doelgroep, kunnen de bovengenoemde conclusies niet worden doorvertaald naar algemene conclusies over het totale bijstandsbestand.

Hiervoor zullen meer gesprekken gevoerd moeten worden en daarvoor is nog wat meer tijd nodig. We verwachten u hierover in Q1 2027 middels een Collegebrief te informeren.

6. ***In de collegebrief van 15-5-2026 staat ook dat er dat er extra kosten kunnen ontstaan voor re-integratietrajecten. Er wordt niet gewaarschuwd voor een oplopend tekort op de BUIG, klopt het dat de raad niet eerder dan met de eindejaarrapportage is geïnformeerd over een oplopend tekort op de BUIG?***

In de collegebrief van 15 mei 2026 staat aangegeven dat het BUIG-budget onder druk staat en dat deze druk voorlopig zal aanhouden. Daarnaast bent u in de financiële rapportages over Q1 en Q2 geïnformeerd over de BUIG-budgetten.
In de rapportage over Q1 (dd. 11 juni 2026) staat vermeld dat de BUIG-uitgaven boven de prognose liggen. Op dat moment was het nog niet mogelijk om deze trend op betrouwbare wijze te vertalen naar een concrete prognose.
In de rapportage van Q2 (dd. 29 oktober 2026) wordt vermeld dat het tekort zal oplopen.

Daarnaast is het definitieve BUIG-budget door het Rijk op 30 september 2026 vastgesteld. Pas vanaf dat moment kunnen wij de te ontvangen baten vanuit het Rijk op betrouwbare wijze berekenen. In de Eindejaarsrapportage (dd. 22 oktober) bent u hierover geïnformeerd.

7. ***Kunt u uitleggen hoe de verantwoordelijkheden rond het re-integreren van cliënten verdeeld zijn over de regio G&V en de gemeente Hilversum?***

Vanuit de Participatiewet ligt de verantwoordelijkheid voor re-integratie bij de gemeente. De gemeente is zodoende o.a. verantwoordelijk voor beschikbaar stellen van voorzieningen, inzetten van trajecten richting werk, beschut werk en loonkostensubsidies.
Vanuit de Regio Gooi en Vecht zijn jobcoaches actief die jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie begeleiden richting school of werk. Daarnaast werken jobhunters voor gemeenten in de regio Gooi en Vecht.

8. ***Kunt u uitleggen op welke manier de trend die nu zorgt voor een oplopend BUIG-tekort is meegenomen in de begroting van de komende jaren?***

In de begroting is tot en met 2026 de afname van de lasten op basis van het plan omBUIGen begroot. Na 2026 zijn deze effecten structureel meegenomen in de begroting. De huidige negatieve ontwikkeling van de BUIG is nog niet één-op-één verwerkt in de programmabegroting 2027.

9. ***Is het college bereid om een kwalitatief gesprek met de nieuwe gemeenteraad te voeren in 2027 over dit onderwerp: hoe gaan we onze doelen bereiken?***

Dit is een vraag die beantwoord zal moeten worden door het nieuwe college.